

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av de stadganden om utomståendes skyldighet att lämna uppgifter och utbytet av uppgifter myndigheterna emellan som ingår i beskattningslagen, lagen om förskottsuppbörd, mervärdesskattelagen och lagen om skatteförvaltningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att beskattningslagen, lagen om förskottsuppbörd och mervärdesskattelagen ändras och kompletteras så, att andra personer än de skattskyldiga själva, dvs. utomstående personer, skall vara skyldiga att med tanke på beskattningen i större omfattning än för närvarande lämna uppgifter som gäller andra skattskyldiga. Enligt förslaget skall skatteförvaltningen ha rätt att få uppgifter av utomstående även på basis av annan individualisering än en annan skattskyldigs namnuppgift. Vidare föreslås det att skatteförvaltningen skall ha rätt att få uppgifter i sådana fall där dessa uppgifter kan behövas för beskattningen. Avsikten är att stadgandena skall kompletteras även så, att skattegranskningar som utförs enbart för insamling av jämförelseuppgifter skall bli möjliga. Granskning av jämförelseuppgifter skall enligt förslaget dock inte kunna verkställas i kreditinstitut.

I denna proposition föreslås vidare att till lagen om skatteförvaltningen fogas ett stadgande som berättigar myndigheterna inom skatteförvaltningen att på eget initiativ lämna uppgifter till en annan myndighet i sådana fall där det i samband med verkställandet av beskattningen framkommer omständigheter på grundval av vilka det finns skäl att misstänka att en

skattskyldig har missbrukat näringsunderstöd eller exempelvis socialskyddsförmåner som har beviljats av offentliga medel. Vidare skall det enligt förslaget bli möjligt för myndigheterna inom skatteförvaltningen att på eget initiativ lämna uppgifter till myndigheter eller motsvarande instanser som handhar verkställigheten av det lagstadgade pensions- eller olycksfalls-skyddet om det finns skäl att misstänka att exempelvis en arbetsgivare eller någon annan betalningsskyldig inte har fullgjort sin lagstadgade betalningsskyldighet.

Avsikten med de föreslagna ändringarna är att förbättra skatteförvaltningens förutsättningar att bekämpa den grå ekonomin och den ekonomiska brottsligheten. Om skatteförvaltningen får rätt att lämna uppgifter på eget initiativ leder detta till en effektivisering av helhetstillsynen över understöd som betalas av offentliga medel. Reformen avses dessutom ha en förebyggande inverkan på missbruk av ovan nämnt slag.

I denna proposition föreslås även att till mervärdesskattelagen fogas ett stadgande om när utlämnandet av uppgifter till skatteförvaltningen är kostnadsbelagda.

Lagarna föreslås träda i kraft så snart de har antagits och blivit stadfästa.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Allmänt om den grå ekonomin och om missbruket av social- och näringsunderstöd

Med grå ekonomi avses sådan ekonomisk

verksamhet för vilken inte har betalats lagstadgade skatter och avgifter av den anledningen att verksamheten eller inkomsterna av denna äger rum och uppkommer utan myndigheternas vetskap eller så, att felaktiga eller bristfälliga uppgifter lämnas om verksamheten och

inkomsterna av denna. Den grå ekonomin omfattar sådana inkomster som företag eller privatpersoner har underlåtit att uppge i beskattningen. Olika former av grå ekonomi förekommer främst inom uttryckligen företagsverksamheten.

Den grå ekonomin åtföljs ofta av andra former av missbruk. Typiska exempel på detta är de situationer där olika närings- och socialunderstöd missbrukas. Missbruket av stöd och den grå ekonomin går inte sällan hand i hand. För samhället utgör missbruket av stöd samt de uteblivna skatte- och avgiftsinkomsterna en belastning vars inverkan på t.ex. skattegraden är ansevärd. Till den grå ekonomin hänför sig ofta också ekonomisk brottslighet och annat liknande, såsom skatte-, bokförings- och konkursbrott samt s.k. penningtvätt.

Enligt bedömningar som gjorts motsvarar den grå ekonomin i de nordiska länderna ca 5 % av bruttonationalprodukten, vilket för Finlands del utgör ett belopp på ca 25 mrd. mk.

1.2. Utredningar

Den grå ekonomins uttrycksformer och omfattning har kartlagts i ett flertal undersökningar. I olika utredningar — bl.a. nedan nämnda promemorior som presenterats av arbetsgruppen tillsatta av arbetsministeriet och finansministeriet — har det konstaterats att olika myndigheter förfogar över sådana uppgifter som skulle kunna kombineras och korsgranskas, vilket i sin tur skulle möjliggöra ingripanden i en del av fallen av missbruk. Ett smidigt utbyte av uppgifter myndigheterna emellan har dock förhindrats av de sekretesstadganden som gäller myndigheterna. En utvidgning av utomstående personers skyldighet att lämna uppgifter skulle bidra till att avslöja missbruken åtminstone i samband med beskattningen.

Den 17 augusti 1993 tillsatte arbetsministeriet en arbetsgrupp som fick i uppdrag att utreda de luckor och missbruk som avsåg utkomstskyddet för arbetslösa. Arbetsgruppen slutförde sitt uppdrag den 30 september 1994 och dess centrala förslag gick ut på att utbytet av uppgifter myndigheter emellan borde göras smidigare genom en justering av sekretesstadgandena. Den 29 mars 1994 tillsatte finansministeriet en arbetsgrupp med uppdrag att reda ut problematiken kring den grå ekonomin.

Denna arbetsgrupp bestod av företrädare för olika förvaltningsgrenar och för vissa organisationer inom byggnadsbranschen. Arbetsgruppen skulle bl.a. kartlägga de åtgärder genom vilka det skulle gå att effektivisera uppgiftsutbytet mellan dels myndigheter, dels myndigheter och den privata sektorn. Arbetsgruppen gick i första hand in för att utreda de företeelser i anslutning till företagsverksamheten som skadar konkurrensneutraliteten samt de missbruk som avser företagsstöd och vissa andra stöd. Det finanspolitiska ministerutskottet påskyndade i ett ställningstagande daterat den 29 april 1994 en revidering av datasekretesslagstiftningen på ett sådant sätt att denna inte i sin nuvarande omfattning skulle utgöra ett hinder för bekämpandet av brottslighet och inte skulle försvåra förebyggandet av missbruk vad gäller socialskyddsformånerna. Regeringen förutsatte i sin aftonskola den 12 oktober 1994 att de förslag som avser en ändring av stadgandena för förhindrande av missbruk beträffande utkomstskyddet för arbetslösa och företagsstöd skall beredas i brådskande ordning. Den 24 oktober 1994 förutsatte också ministerutskottet för utvecklande av förvaltningen att utbytet av uppgifter myndigheterna emellan görs smidigare och att datasekretesstadgandena därför bör bli föremål för omprövning.

Arbetsgruppen för utredning av den grå ekonomin konstaterar i sin till finansministeriet den 30 september 1994 överlämnade mellanrapport (Finansministeriets arbetsgruppspromemoria 1994:21) att den grå ekonomins negativa verkningar för samhället återspeglar sig i framför allt uteblivna skatter samt obetalda avgifter och premier. Bland de uteblivna posterna kan nämnas företagets samt företagsägarnas och löntagarnas egna skatter samt socialskyddsavgifter och pensions- och andra socialförsäkringspremier som ansluter sig till löneutbetalningar, ävensom mervärdesskatt. Arbetsgruppen konstaterade även att den grå ekonomins negativa verkningar inte är av enbart fiskal natur. De företag som underlåter att betala skatter, avgifter och premier får också en oskälig konkurrensfördel framom de företag som sköter sina åligganden.

Arbetsgruppen föreslår i sin mellanrapport att vissa stadganden som gäller beskattningen justeras. Härigenom avser man att förbättra skatteförvaltningens möjligheter att bekämpa den grå ekonomin och den ekonomiska brottsligheten. Arbetsgruppens förslag till ändring av

skattelagstiftningen har legat till grund för denna proposition.

1.3. Lagstiftning och praxis

De skattskyldigas, myndigheternas och andra utomståendes skyldighet att lämna uppgifter

Enligt beskattningsslagen (482/58) skall den skattskyldige på uppmaning, under samma förpliktelse som gäller skattedeklarationen, förutom denna även lämna de kompletterande uppgifter och utredningar som kan behövas vid hans beskattning, verkställande av skattegranskning eller handläggning av ansökan om ändring i hans beskattning. Skattskyldiga som är bokföringsskyldiga och skattskyldiga som idkar jordbruk skall på uppmaning förete sin bokföring samt det därtill anslutna verifikationsmaterialet etc. för granskning.

Skattemyndigheten har med stöd av bl.a. 44 § beskattningsslagen rätt att uppgifter av ett flertal olika myndigheter såsom befolkningsregistermyndigheten, handelsregistermyndigheten, kommunerna, justitieförvaltningsmyndigheterna, fastighetsregistermyndigheterna m.fl. Enligt 49 § beskattningsslagen skall en myndighet och offentlig inrättning på begäran av skattemyndigheten ge för beskattningen behövliga uppgifter eller tillåta skattemyndigheten att utreda dem, såvida det inte är fråga om en omständighet beträffande vilken vittnesmål enligt lag inte får avläggas. Med stöd av 37 § beskattningsförordningen stadgas att statens myndigheter är skyldiga att på begäran av skattemyndigheterna avge utlåtanden och utföra värderingar i frågor som hör till deras område.

I 45 § beskattningsslagen ingår en detaljerad förteckning över de individualiserade granskningssuppgifter som olika instanser årligen utan särskild begäran skall tillstålla skattemyndigheterna. I 46 § beskattningsslagen stadgas om de individualiserade uppgifter som vissa instanser skall meddela på uppmaning av en myndighet. I 47 § beskattningsslagen stadgas om den skyldighet som var och en har att på skattestyrelsens eller länsskatteverkets uppmaning lämna andra nödvändiga uppgifter som behövs i ett ärende som angår beskattning eller skattegranskning eller ett fullföljdsärende, såvida den som förfogar över uppgifterna inte enligt lag har rätt att vägra avge vittnesmål i saken.

Ingen får dock vägra att lämna uppgifter som påverkar en annans ekonomiska ställning. Enligt 48 § beskattningsslagen har skattemyndigheten också rätt att granska eller låta granska alla de affärs- och andra handlingar ur vilka beskattningssuppgifter som omfattas av en utomståendes skyldighet att lämna uppgifter kan erhållas.

Stadganden som i stort sett motsvarar ovan beskrivna stadganden i beskattningsslagen ingår i de centrala andra skattelagarna, dvs. i lagen om förskottsuppbörd (418/59) och mervärdes-skattelagen (1501/93).

Den i 47 § beskattningsslagen stadgade skyldigheten för utomstående att lämna uppgifter är till vissa delar onödigt begränsad. För det första begränsas en utomståendes skyldighet att lämna uppgifter av det faktum, att en utomstående enligt huvudregeln inte är skyldig att ge uppgifter om andra än med hjälp av namnet individualiserade skattskyldiga. Därmed har t.ex. penninginstitutet inte på basis av enbart ett kontonummer lämnat uppgifter om kontoinnehavaren, dem som har rätt att använda kontot eller om kontotransaktionerna. Kravet på individualisering av den skattskyldiga begränsar inte enbart granskningen av att den skattskyldige agerat i enlighet med lagen, utan också utredandet av eventuella missbruk som hänför sig till den skattskyldiges kunder samt personer och företag som är inkluderade i hans affärer. I praktiken har åtminstone bankerna i samband med granskningen av även sin egen verksamhet vägrat att för granskning förete handlingar som påverkar deras egen inkomstbildning, ifall dessa handlingar har innehållit uppgifter om bankens kunder.

För det andra begränsas en utomståendes skyldighet att lämna uppgifter av den omständigheten, att det i lagrummet förutsätts att de uppgifter som en utomstående har i sin besittning skall behövas vid verkställandet av beskattningen. I lagen definieras inte på ett entydigt sätt om det är skattemyndigheten eller den utomstående som har rätt att bedöma vilka uppgifter som är nödvändiga för beskattningen. Inom rättspraxis har det förutsatts att skattemyndigheterna skall ha haft ett obestriddigt klart behov av de inbegärda uppgifterna. Dessutom skall skattemyndigheterna ha påvisat att tillgången till uppgifterna är nödvändig för att beskattningen av en namngiven skattskyldig skall kunna verkställas. De stränga kriterier som gäller i detta sammanhang har lett till att

skattemyndigheterna inte har gjort förfrågningar i sådana fall, där man inte varit helt säker på att uppgifterna är nödvändiga, och detta har i sin tur redan på förhand begränsat antalet förfrågningar och försvårat skattekontrollen. I praktiken har det också förekommit situationer där utomstående har vägrat att lämna ut begärda uppgifter med hänvisning till att skattemyndigheten inte i tillräcklig utsträckning har motiverat varför uppgifterna är nödvändiga. Myndigheternas möjlighet att lämna utförliga motiveringar begränsas även av de sekretessstadganden som gäller myndighetens egen verksamhet. Nödvändighetskriteriet har likaså varit den centrala orsaken till ett flertal rättsprocesser som gällt förfrågningar och genom vilka man kunnat fördröja utlämnandet av uppgifter.

Anskaffningen av jämförelseuppgifter

Anskaffningen av jämförelseuppgifter är inte direkt förknippad med utomståendes skyldighet att lämna uppgifter. Av 47 och 48 §§ beskattninglagen samt av den förvaltningsrättsliga ändamålsbundenhetsprincipen som även gäller skattegransleringsfunktionen följer dock indirekt att sådana granskningar, vilka uteslutande eller i huvudsak avser att samla in jämförelseuppgifter, inte är möjliga för närvarande. Inom beskattnings- och granskningspraxis har man utgått ifrån att jämförelseuppgifter kan insamlas i samband med sådan i 43 § beskattninglagen avsedd granskning eller annan beskattningsfunktion som gäller en skattskyldig. Inom rättspraxis har denna tolkning inte ifrågasatts. Den omständigheten att jämförelseuppgifter inte i form av enskilda funktioner kan samlas in t.ex. för möjliggörandet av granskningar avseende vissa branscher eller överhuvudtaget för avslöjandet av den grå ekonomin, leder till onödiga begränsningar av det urval metoder som skattekontrollen förfogar över.

Skattemyndigheternas rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ

Skatteförvaltningen har i enlighet med 5 § lagen om skatteförvaltningen (188/91) rätt att för väckande av åtal anmäla skattebrott och bokföringsbrott som framkommit i samband med skattekontrollen. Med stöd av 27 a § lagen

om skatteuppbörd (611/78) kan även en gäldenärs brott anmälas för väckande av åtal. Till följd av de stadganden om tystnadsplikt som ingår i de olika skattelagarna är det inte möjligt att meddela exempelvis en annan myndighet andra eventuella missbruk som uppdragets.

I de utredningar som gjorts beträffande tillsynen över den grå ekonomin, dvs. i bland annat den ovan nämnda mellanrapporten som gavs av arbetsgruppen för utredning av den grå ekonomin och i promemorian av den arbetsgrupp som på uppdrag av arbetsministeriet utrett luckorna och missbruken i utkomstskyddet för arbetslösa, har det framkommit att de gällande sekretessstadgandena avsevärt begränsar skattemyndigheternas möjligheter att på eget initiativ till en annan myndighet lämna uppgifter om missbruk som ansluter sig till andra myndigheters verksamhetsområde. Detta gäller framför allt situationer där det i samband med skattekontrollen visar sig att olika stöd som samhället betalar ut (stöd för näringsverksamhet eller socialskyddsfrämåner såsom utkomstskydd för arbetslösa) har utnyttjats på felaktiga grunder. Riksdagens statsutskott har också i sitt betänkande (StaUB 19/1994/rd.) med anledning av statsrevisorernas berättelse från 1992 påpekat att sekretessstadgandena borde ses över. Utskottet betraktade bl.a. en justering av sekretessstadgandena som en speciellt viktig strukturell åtgärd med tanke på bekämpandet av den ekonomiska brottsligheten.

Myndighetstillsyn och annan därmed jämförbar tillsyn som avser företagen utövas inte enbart av skatteförvaltningen, utan också av arbetspensionsanstalterna och folkpensionsanstalten, arbetskrafts- och arbetarskyddsmyndigheterna, de näringsmyndigheter som är underställda handels- och industriministeriet, handelsregistermyndigheterna samt — till följd av anmälningar — i sista hand polismyndigheterna. De olika förvaltningsområdena har sina egna sekretessstadganden; för brott mot dessa stadganden finns även stadganden om straffpåföljder. Utgångspunkten är den att en tjänsteman eller annan person som handhar ett offentligt uppdrag inte till andra kan yppa vad han i sitt uppdrag har fått veta om sin klients ekonomiska ställning, affärs- eller yrkeshemlighet eller andra omständigheter som uttryckligen omfattas av sekretessstadgandena eller integritetsskyddet. Det finns separata stadganden om hur uppgifter som omfattas av sekretessskyddet kan lämnas ut för olika ändamål. De

bestämmelser om tystnadsplikt och om utlämnande av uppgifter som ingår i lagarna gällande skatte-, pensions- och vissa socialskyddsförmåner samt utkomstskyddet för arbetslösa möjliggör inte för närvarande tillräckligt utbyte av uppgifter mellan olika myndigheter.

I praktiken förekommer det ett antal typiska fall: bl.a. kan man i samband med skattegranskningen konstatera att det på t.ex. en byggarbetsplats finns s.k. svartjobbare, vilka arbetar på bygget och samtidigt uppbär förmåner avsedda för arbetslösa. I dessa fall verkställer arbetsgivaren ingen förskottsinnehållning och redovisar inte heller sådana innehållningar eller socialskyddsavgifter. Inte heller betalar arbetsgivaren lagstadgade pensions- och olycksfallsförsäkringspremier för denna arbetskraft. Exempel på en annan typ av missbruk är de fall där det i samband med t.ex. skattegranskning i ett företag framkommer att felaktiga uppgifter om företaget har lämnats till exempelvis handelsregistret. Enligt de gällande sekretesstadgandena har skattemyndigheterna inte kunnat meddela den berörda myndigheten eller någon annan till vars verksamhetsområde saken hör — i ovan nämnda exempelfall arbetskraftsmyndigheten, arbetspensionsanstalten och handelsregistermyndigheten — om de missbruk som kommit i dagen.

Med tanke på tillsynen i dess helhet är situationen speciellt otillfredsställande till den delen där stadgandena begränsar uttryckligen myndigheternas möjlighet att ge uppgifter till andra myndigheter, eftersom skatteförvaltningen är den organisation som har den organisatoriskt mest omfattande möjligheten att granska företagets verksamhet och bokföring. Ovan nämnda missförhållande försvårar dels utredningen av de missbruk som sker inom den grå ekonomin, dels skattemyndigheternas och polisens samarbete när det gäller att bekämpa den ekonomiska brottsligheten på det generella planet och att undersöka omständigheter i anslutning till penningtvätt och situationer där någon kan försöka dra nytta av ett brott.

1.4. Banksekretessen beträffande depositioner i EU-länderna och i de övriga nordiska länderna

I Danmark, Grekland, Spanien, Frankrike, Holland, Sverige och Norge är bankerna skyldiga att årligen på eget initiativ och utan

uppmaning till skattemyndigheterna lämna uppgifter om åtminstone depositionernas saldon. I de övriga centrala europeiska länderna, såsom Irland, Tyskland, Italien, Luxemburg, Portugal och Storbritannien har bankerna ingen eller endast en begränsad skyldighet att lämna ut uppgifter på eget initiativ. I Finland är bankerna skyldiga att på uppmaning av skattemyndigheten ge de utredningar som behövs för tillsynen över källskatt på ränteinkomster. På bankernas eget initiativ utlämnas överhuvudtaget inga uppgifter om individualiserade deponenter. De variationer som sålunda förekommer i fråga om bankernas skyldighet att ge uppgifter beror närmast på att olika länder tillämpar olika system beträffande skatterna på ränteinkomster. Det är därför något komplicerat att jämföra de utländska systemen med den banksekretess som i Finland tillämpas på depositioner.

I Holland, Frankrike och Danmark är skattemyndighetens rätt att på begäran få uppgifter om bankdepositioner helt obegränsad. I Norge tillkommer denna obegränsade rätt de centrala ämbetsverken och av dessa bemyndigade skattemyndigheter. I Spanien, Italien, Tyskland och Storbritannien har skattemyndigheterna rätt att på begäran få uppgifter om namngivna personers depositioner. Också i Sverige skall begäran om uppgifter i allmänhet individualiseras. I Belgien och Italien är rätten att få uppgifter begränsad till depositioner tillhörande personer som är misstänkta för skattebedrägeri.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att EU-länderna och de nordiska länderna uppvisar vissa gradskillnader vad gäller den banksekretess som avser depositioner i relation till skattemyndigheterna. Skillnaderna är framför allt beroende av vilket system respektive land tillämpar när det gäller skatten på ränteinkomster. Det går sålunda inte att ange någon generell europeisk nivå i fråga om banksekretessen gällande depositioner. I Irland och Luxemburg är deponenternas skydd så gott som hundra procentigt, medan Holland, Frankrike och Danmark representerar den andra ytterligheten.

2. De viktigaste förslagen

2.1. Utomstående skyldighet att lämna uppgifter

Det föreslås att 47 § beskattningslagen, 29 b §

lagen om förskottsuppbörd och 170 § mervärdesskattelagen vad gäller utomståendes skyldighet att ge uppgifter ändras så, att dessa lagrum möjliggör en effektiviserad skattekontroll vad beträffar den grå ekonomin och andra varianter av missbruk. Enligt förslaget skall stadgandena för det första ändras så, att utomstående skall vara skyldiga att ge uppgifter om annan skattskyldig även på basis av annan identifikation än enbart namnet. För det andra föreslås det att förutsättningarna för tillgången till uppgifter utvidgas så, att det i stadgandena inte längre krävs att uppgifterna är nödvändiga för beskattningen, utan att det räcker att uppgifterna kan behövas för beskattningen.

De som har slagit sig på den grå ekonomin försöker försvåra den tillsyn som de blir föremål för. Därför försummar de medvetet bokföringen och de lagstadgade anmälningarna till skattemyndigheterna och andra instanser. Av samma orsak tillämpar dessa personer olika metoder för att undvika att det egna namnet är en synlig del av affärsverksamheten; vissa hemlighåller sin identitet och andra använder sig av bulvaner eller fingerade namn. Dessa metoder bör kunna avslöjas och därför föreslås det att ovan nämnda paragrafer ändras så, att uppgifter skall lämnas på basis också av annan identifikation än enbart namnet. Detta ger skattemyndigheterna möjlighet att få uppgifter även om sådana gråjobbbara vilkas riktiga namn inte går att klarlägga i första hand.

Det föreslås att identifikationen görs så, att begärda uppgifter kan lämnas på basis av namn, bankkontonummer, kontotransaktion eller någon annan liknande omständighet som skattemyndigheterna känner till. Saken som skall utredas skall därmed alltså individualiseras. Med avvikelse från de gällande bestämmelserna skall individualiseringen kunna göras även på basis av annat än den skattskyldigas namn. I lagrummet nämns bl.a. namn, bankkontonummer och kontotransaktion. Exempel på andra tänkbara identifikationer är skuldebrevsnummer eller ett i bokföringslagen (655/73) avsett verifikat. Förslaget innebär att ett penninginstitut på basis av exempelvis ett konto som preciserats genom kontonumret skall vara skyldigt att på begäran lämna uppgifter om kontotransaktioner, kontoinnehavaren, eventuella personer som har rätt att använda kontot samt om personer som i praktiken använt kontot med stöd av t.ex. en fullmakt. Om ett visst skuldförhållande indivi-

dualiseras genom numret på skuldebrevet skall kreditinstitutet likaså vara skyldigt att lämna ut samtliga uppgifter som begärs i fråga om detta skuldebrev, såsom namnen på gäldenärerna och borgensmännen samt sådana betalningar avseende kapitalet och räntan som gjorts med anledning av skulden etc., beroende på vilka uppgifter som kan behövas för verkställandet av beskattningen. Ett i bokföringslagen avsett verifikat skall enligt förslaget kunna användas som identifikation så, att en utomstående kan uppmanas att på basis av i verifikatet ingående kontonummer, namn på personer eller konkret överföring av pengar lämna ut uppgifter som han förfogar över.

Skyldighet att lämna uppgifter skall enligt förslaget därmed uppstå endast när skattemyndigheten skall utreda ett konkret ärende eller sakkomplex som gäller beskattningen och som med hjälp av t.ex. ett personnamn, ett bankkontonummer, en ekonomisk transaktion eller penningström kan individualiseras på ett sådant sätt att den som lämnar uppgifter kan ge uppgifterna i ärendet på basis av denna individualisering. Sådant begäran om uppgifter vars individualisering inte baserar sig på konkreta omständigheter som skatteförvaltningen känner till skall enligt förslaget inte vara möjlig. Därmed skall det inte vara möjligt att begära t.ex. massutlämnande av uppgifter som avser alla depositioner som överstiger ett visst belopp eller som uppfyller vissa kontovillkor. Enligt förslaget skall det däremot betraktas som tillräcklig individualisering ifall man på basis av t.ex. flera bankkontonummer samtidigt begär uppgifter om innehavarna av dessa konton, i fall att uppgifterna kan vara behövliga vid behandlingen av ärendet som gäller beskattningen.

Samtidigt föreslås att ordalydelsen i paragraferna i fråga utvidgas så, att det inte längre talas om uppgifter som behövs, utan om uppgifter som kan behövas för beskattningen. Enligt förslaget är det skattemyndigheten och inte uppgiftslämnaren som skall avgöra om en uppgift behövs för beskattningen; enligt gällande ordalydelse har lagen i allmänhet tolkats så att uppgiftslämnaren avgjort denna fråga. Frågan om när vissa uppgifter behövs skall skattemyndigheten avgöra under tjänsteansvar. Om det visar sig att uppgifter har begärts utan grund, föreslås det att den tjänsteman som gjort detta ställs till ansvar inom ramen för gällande tjänstemannarättsliga stadganden.

Den föreslagna ordalydelsen har till denna del samma innehåll som stadgandet i 40 § beskattningsslagen, enligt vilket den skattskyldige skall lämna uppgifter som kan behövas vid beskattningen av honom. De föreslagna paragraferna kan därmed tolkas på samma sätt som man i fråga om den gällande lagen har tolkat den skattskyldiges egen skyldighet att ge uppgifter. Det väsentliga i sammanhanget är att de inbegärda uppgifterna eventuellt skall behövas på den grund att skattemyndigheten utreder ett visst konkret skatteärende.

Om de föreslagna ändringarna godkänns innebär detta inte att de utlämnade uppgifterna blir offentliga. Uppgifterna, som omfattats av vissa sekretesstadganden, överförs till den tystnadsplikt som gäller skatter. Vidare föreslås att i de aktuella paragraferna slopas det särskilda omnämmandet om skattegranskning. Med beskattning enligt stadgandets ordalydelse avses i förslaget alla de funktioner som nämns i 2 § 1 mom. lagen om skatteförvaltningen.

2.2. Myndigheternas skyldighet att lämna uppgifter

Det föreslås att 49 § beskattningsslagen, 171 § mervärdesskattelagen och 29 d § lagen om förskottsuppbörd, vilka gäller myndigheternas skyldighet att lämna uppgifter, ändras så, att begreppet myndighet moderniseras och preciseras så att det av paragrafen klart framgår att man med myndighet avser både statliga och kommunala myndigheter samt att begreppet "offentlig inrättning" i den gällande lagen skall ersättas med begreppet "annat offentligt samfund". Begreppet annat offentligt samfund definieras i enlighet med de allmänna förvaltningsrättsliga principerna. Med detta begrepp avses inte självständiga samfund som ägs av offentliga samfund.

Det föreslås att till ovan nämnda paragrafer fogas även ett omnämmande om att ingen får vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på beskattningen. Enligt gällande stadganden är myndigheterna skyldiga att lämna uppgifter som behövs för beskattningen, dock med undantag av uppgifter gällande omständigheter i vilka vittnesmål enligt lag inte får avges. Detta undantag hänför sig till 23 § 17 kap. rättegångsbalken, där det med tanke på ovan nämnda sammanhang är av central betydelse att en tjänsteman

inte får avge vittnesmål om sådant som han i denna egenskap är skyldig att hemlighålla. Detta innebär att en myndighet i enlighet med gällande stadganden inte har rätt att lämna sådana uppgifter som enligt lagarna gällande myndigheternas verksamhet skall hemlighållas, såvida inte t.ex. skattemyndigheten med stöd av specialstadganden har rätt att få dessa uppgifter. I föreliggande proposition föreslås att andra myndigheters skyldighet att lämna uppgifter utvidgas så, att dessa myndigheter, utan hinder av sekretesstadgandet, till skattemyndigheten skall ge sådana uppgifter om någons ekonomiska ställning som kan behövas för beskattningen. Den föreslagna utvidgningen gäller sålunda endast uppgifter om en persons ekonomiska ställning, och även dessa uppgifter skall enligt förslaget omfattas av den tystnadsplikt som binder skattemyndigheterna själva.

2.3. Anskaffningen av jämförelseuppgifter

I denna proposition föreslås att till 43 b § beskattningsslagen, 29 e § lagen om förskottsuppbörd och 169 a § mervärdesskattelagen fogas stadganden om jämförelsuppgiftsgranskning. Därigenom möjliggörs även sådana granskningar, vilkas enda syfte är att samla in jämförelseuppgifter. Enligt förslaget skall det vara möjligt att, såsom för närvarande, samla in jämförelseuppgifter även i samband med verkställandet av den skattskyldiges beskattning eller vid skattegranskning.

Om jämförelsuppgiftsgranskningar blir möjliga leder detta till att framför allt olika former av systematiska granskningar kan verkställas branschvis på ett effektivare sätt. I fråga om t.ex. byggfirmors bokföring innebär den föreslagna reformen att man i form av jämförelsuppgiftsgranskningar kan samla in identifikationsuppgifter om underentreprenörer samt uppgifter om penningströmmar utan att i egentlig mening granska byggfirman i fråga. Utgående från de erhållna jämförelseuppgifterna kan sedan skattekontrollen vid behov smidigt och effektivt inriktas på de skattskyldiga som man kan misstänka att har gjort sig skyldiga till skattefusk. Därigenom skulle man kunna undvika att skatteförvaltningens resurser används för utredandet av sådana fall där missbruk sannolikt inte har ägt rum.

Med tanke på tryggandet av banksekretessen kan det inte anses motiverat att jämförelseupp-

giftsgranskningarna utsträcks till penninginstitut. De ovan beskrivna ändringarna i stadgandena beträffande utomståendes skyldighet att lämna uppgifter kan anses tillräckliga med tanke på tryggheten av tillgången till uppgifter i individualiserade fall. Det föreslås att sådana uppgifter som framkommit i samband med granskning inriktad på bankens egen verksamhet i likhet med nuvarande granskningspraxis skall kunna utnyttjas även vid beskattningen av bankens kunder.

2.4. Skattemyndigheternas rätt att lämna uppgifter på eget initiativ

Hur rätten att lämna uppgifter förhåller sig till skatteförvaltningens övriga åligganden och omfattningen av de uppgifter som lämnas

Det föreslås att till lagen om skatteförvaltningen fogas en ny 5 a § som berättigar myndigheterna inom skatteförvaltningen, dvs. skattestyrelsen eller länsskatteverket, att på eget initiativ lämna en myndighet eller sammanslutning som beviljar näringsunderstöd, en annan statlig eller kommunal myndighet eller en myndighet eller en pensions- eller olycksfallsförsäkringsanstalt som sköter verkställigheten av pensions- eller olycksfallsförsäkringskydd uppgifter om missbruk som hänför sig till denna andra instans i lag eller förordning stadgade uppgiftsområde. Uppgifterna begränsas till att gälla fall där brott misstänks och försummelse av betalningsskyldighet.

Det vore ändamålsenligt att stadgandet fogades till lagen om skatteförvaltningen, där det stadgas allmänt om befogenheterna för myndigheterna inom skatteförvaltningen och eftersom i lagen om skatteförvaltningen redan stadgas om rätt för myndigheterna inom skatteförvaltningen att anmäla vissa brott till åklagaren för väckande av åtal. Det att stadgandet kommer att utgöra ett undantag från den tystnadsplikt om vilken stadgas i alla de olika skattelagarna liksom också från hemlighållandet av handlingar med stöd av förordningen innefattande vissa undantag i fråga om allmänna handlingars offentlighet (650/51) talar också för att stadgandet skall ingå i lagen om skatteförvaltningen.

Avsikten är inte att utvidga skatteförvaltningens uppgifter med avseende på vad

som stadgas om dem i 2 § lagen om skatteförvaltningen. Stadgandet förpliktar inte skattemyndigheterna att anmäla eventuella fall av missbruk som de varseblir, men det ger myndigheterna rätt att göra detta. Myndigheterna inom skatteförvaltningen får möjlighet att anmäla missbruk som de varseblir i samband med den normala verksamheten till en annan myndighet. På grund av sakens natur är det klart att lämnandet av uppgifterna kräver särskilt omsorgsfull prövning. De enheter och tjänstemän vid länsskatteverket som har rätt att lämna ut uppgifter skall därför anges i länsskatteverkets arbetsordning. Härigenom säkerställs en tillräcklig prövning och sakkunskap i dessa situationer.

Med uppgifter som skattestyrelsen eller länsskatteverket fått vid fullgörandet av sina åligganden avses alla uppgifter enligt de olika skattelagarna som erhållits för beskattningen. Med beskattning avses här alla de olika uppgifterna inom skatteförvaltningen, dvs. verkställande av beskattning, skatteuppbörd, indrivning och skattekontroll på det sätt som stadgas i 2 § lagen om skatteförvaltningen. Sådana uppgifter som kan ges på basis av stadgandet är t.ex. uppgifter som den skattskyldige själv lämnar, uppgifter som framgår av hans bokföring eller anteckningar liksom också kontroll- och andra motsvarande uppgifter som utomstående lämnat. Uppgifterna är till sin natur beskattnings- och identifikationsuppgifter som hänför sig till ekonomisk verksamhet.

I paragrafen finns en uttömmande förteckning över de situationer när uppgifter kan lämnas ut. Uppgifterna lämnas till myndigheten i fråga eller till en här eller i någon annan lag nämnd instans till vars uppgiftsområde saken hör. För att det skall kunna säkerställas att rätten att lämna uppgifter är tillräckligt omfattande och smidig kan de mottagare av uppgifter som avses i stadgandet, dvs. andra myndigheter, pensionsanstalter eller sammanslutningar, inte individualiseras på lagnivå. Detta är inte ens ändamålsenligt, eftersom en myndighets- eller annan organisation kan ändras, varvid man ofta skulle bli tvungen att precisera stadgandet. Det ankommer på den som tagit emot uppgifterna att utreda om de ger anledning till åtgärder. Skattemyndigheten skall endast ansvara för att uppgifterna motsvarar de uppgifter som skattemyndigheten har fått eller märkt.

Rätt att lämna uppgifter vid missbruk av näringsunderstöd

Uppgifter kan lämnas när det finns skäl att misstänka att de gäller ett brott som avses i 29 kap. 5—8 §§ strafflagen, dvs. subventionsbedrägeri, grovt subventionsbedrägeri, subventionsmissbruk eller subventionsförseelse. Om straffbarhet för dessa gärningar som riktar sig mot den offentliga ekonomin stadgades särskilt i samband med det första skedet av totalreformen av strafflagen 1990. De ingår i samma kapitel i strafflagen där det också stadgas om straff för skattebrott. Med subvention avses enligt 29 kap. 9 § 2 mom. strafflagen ekonomiskt stöd som beviljas för något annat ändamål än privat konsumtion av statens, en kommuns eller något annat offentligt samfunds eller av en sammanslutnings eller stiftelses medel. Olika former av näringsunderstöd är således uttryckligen sådana subventioner som avses i det nämnda lagrummet i strafflagen. Om skattemyndigheterna vid verkställande av beskattning, t.ex. i samband med skattegranskning, märker att ett företags bokföring eller annat material som ingetts för beskattningen innehåller uppgifter som ger grundad anledning att misstänka att ett sådant brott som avses i det nämnda lagrummet har ägt rum, kan skattemyndigheten lämna ut uppgifterna i fråga till den myndighet som beviljat subventionen. Denna myndighet överväger sedan vilka åtgärder uppgifterna ger anledning till.

Rätt att lämna uppgifter när brott misstänks och i synnerhet vid missbruk av socialskydd

Uppgifter kan lämnas till en statlig eller kommunal myndighet också i sådana situationer när det finns skäl att misstänka att de gäller ett brott för vilket det strängaste straffet är mera än sex månaders fängelse. Uppgifterna kan ges till den myndighet vars tillsynsskyldighet enligt myndighetens lagstadgade uppgifter omfattar dessa uppgifter. Med tillsynsskyldighet som hänför sig till myndighetens uppgifter avses en sådan allmän tillsynsskyldighet som till sin natur hänför sig till myndighetsverksamheten och som behövs för att den lagstadgade myndighetsuppgiften skall kunna fullgöras på det sätt som avsågs när lagen stiftades. Det förutsätts således inte att i lag eller förordning särskilt stadgas om tillsynsskyldighet, utan det

är tillräckligt om myndighetsuppgiften är förknippad med ett tillsynselement.

Trots att stadgandet enligt sin ordalydelse är förhållandevis omfattande, begränsar arten av de uppgifter som skattemyndigheterna har i sin besittning i hög grad de situationer när uppgifter lämnas. De uppgifter som skattemyndigheterna har i sin besittning gäller ekonomiska omständigheter, varvid också kretsen av brott som stadgandet gäller i praktiken blir snäv. Stadgandet lämpar sig framför allt för situationer där olika socialskyddsfrämåner, bl.a. främåner inom utkomstskyddet för arbetslösa, har betalats utan fog. När en person erhåller t.ex. arbetslöshetsdagpenning trots att han samtidigt arbetar, gör han sig i allmänhet skyldig till sådant bedrägeri som avses i 36 kap. 1 § strafflagen. Maximistraffet för detta brott är fängelse i två år. Uppgifter kan också ges på eget initiativ t.ex. när man i samband med granskning av ett aktiebolags bokföring märker att till registreringsmyndigheten eller en domstol har avgetts oriktig anmälan eller försäkran eller utfärdats oriktig intyg om betalning av aktiekapital eller gäld på det sätt som avses i 16 kap. 8 § lagen om aktiebolag. Det är då fråga om aktiebolagsbrott, för vilket maximistraffet är fängelse i ett år. I 16 kap. 21 § strafflagen stadgas om registeranteckningsbrott. Också sådana gärningar som uppfyller brottsrekvisitet i detta stadgande kan komma fram vid beskattningen, och de kan anmälas till registreringsmyndigheten i fråga, eftersom maximistraffet för gärningen enligt stadgandet är fängelse i tre år.

Rätt att lämna uppgifter vid försummelse av betalningsskyldigheten inom det lagstadgade socialskyddet

Uppgifter kan på eget initiativ lämnas till en myndighet, en pensionsanstalt eller en med dessa jämförbar sammanslutning eller stiftelse som sköter verkställigheten av pensions- eller olycksfallsförsäkringsskydd i sådana situationer när skattemyndigheten märker att en arbetsgivare eller någon annan som är betalningsskyldig enligt lagen inte har fullgjort sin betalningsskyldighet i anslutning till finansieringen av pensions- eller olycksfallsförsäkringsskyddet.

Försummelse av betalningsskyldigheten är inte en straffbar gärning. Missbruket kan t.ex. konstateras vid skattegranskning, när det visar

sig att arbetsgivaren i sin anställning har personer till vilka lönen betalas svart. I sådana fall kan länsskatteverket till pensions- eller olycksfallsförsäkringsanstalten eller myndigheten i fråga för vidtagande av debiteringsåtgärder lämna uppgifter om arbetsgivaren, arbetsbetagarna och storleken av den lön som har betalats. Pensionsanstalterna har redan enligt nuvarande stadganden rätt att på begäran få uppgifter av skattemyndigheterna (t.ex. 17 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare, 395/61). Utbyte av information mellan skattemyndigheterna och pensionsanstalterna blir enligt propositionen alltså möjlig också så att skattemyndigheterna skall lämna uppgifter på eget initiativ, varför det således inte är fråga om någon utvidgning av pensionsanstalternas rätt att få skatteuppgifter. Anmälan om eventuell försummelse av olycksfallsförsäkringen görs antingen till den olycksfallsförsäkringsanstalt där arbetsgivaren har tecknat försäkring eller, om ingen försäkring har tecknats, till statskontoret.

Datasekretesstadganden i anslutning till lämnandet av uppgifter

Uppgifter som lämnats får mottagaren i sin verksamhet endast använda för fullgörande av den uppgift för vilken de har getts. I fråga om personuppgifter binder principen om ändamålsbundenhet mottagare av uppgifter redan med stöd av personregisterlagen (471/87). Med stöd av det föreslagna stadgandet kan uppgifter lämnas också om juridiska personer.

Uppgifterna skall förstöras genast när de inte längre behövs för tillsynsuppgifterna. En uppgift kan förutsätta att uppgifter sparas antingen bestående eller tillfälligt. När brott eller försummelse av lagstadgad betalningsskyldighet misstänks, förutsätter rättsskyddet för de berörda personerna att uppgifter som visar sig vara ogrundade genast förstörs. Med stöd av personregisterlagen kan i ett register införas endast sådana uppgifter som behövs för registrets ändamål, och lagen förutsätter också att onödiga uppgifter omedelbart förstörs. Eftersom också andra uppgifter än personuppgifter kommer att lämnas med stöd av det föreslagna stadgandet, skall om förstörandet stadgas särskilt i detta sammanhang.

Uppgifter kan alltid överlåtas vidare för utredande av brott och åtal. Till övriga delar

bestäms rätten till vidareöverlåtelse av uppgifter enligt de stadganden om befogenheter och utlämnande av uppgifter som gäller respektive myndighet och instans.

Myndigheter och andra instanser som tar emot uppgifter skall hemlighålla de uppgifter som de fått. Tystnadsplikten gäller deras anställda samt personer som sköter deras uppgifter, t.ex. anställda vid ADB-företag eller andra serviceföretag. Stadgandet innehåller också ett förbud mot att använda uppgifter som erhållits och påföljderna vid brott mot tystnadsplikten.

2.5. Övriga förslag

Det föreslås att 171 § 2 mom. mervärdesskatte- lagen upphävs. I 44 § 2 mom. beskattning- lagen stadgas om handelsregistermyndighetens skyldighet att tillställa skatteförvaltningen uppgifter. Uppgifter som erhållits med stöd av beskattninglagen kan också användas inom mervärdesbeskattningen, och momentet kan således upphävas.

Det föreslås att till mervärdesskattelagen fogas en ny 171 a §, där det stadgas om avgifter i anslutning till myndigheters och andra instansers lagstadgade skyldighet att lämna uppgifter. Enligt förslaget skall de instanser som nämns i 17 kap. mervärdesskattelagen lämna uppgifterna utan avgift dock så, att skatteförvaltningen ersätter myndigheten för de utgifter som åsamkats den i sådana fall när det är fråga om massutlämnande av uppgifter.

3. Propositionens verkningar

De föreslagna stadgandena främjar helhets- tillsynen över den ekonomiska verksamheten och uttryckligen företagsverksamheten. De föreslagna stadgeändringarna stöder skatte- förvaltningens strävanden vid bekämpandet av den grå ekonomin och den ekonomiska brotts- ligheten. Om stadgandena genomförs utökar de urvalet av medel inom skattekontrollen och möjliggör för sin del en resultatrik inriktning av kontrollåtgärderna. Om jämförelseupp- giftsgranskningar blir möjliga effektiveras och systematiseras den korsgranskning av uppgifter inom beskattningen som görs för att avslöja missbruk. Utvidgandet av utomståendes skyl- dighet att lämna uppgifter tjänar samma syfte.

Rätten att på eget initiativ lämna andra

myndigheter och övriga instanser som avses i den föreslagna 5 a § lagen om skatteförvaltningen uppgifter effektiviserar samarbetet mellan myndigheterna vid bekämpandet av olika slag av missbruk som riktar sig mot den offentliga ekonomin. De myndigheter som avses i stadgandet, sammanslutningar som beviljar näringsunderstöd eller pensions- och olycksfallsförsäkringsanstalter, har endast begränsade resurser att övervaka företagsverksamheten inom sitt uppgiftsområde. Skatteförvaltningen har den mest omfattande organisationen som under tjänstemannaansvar övervakar företagets verksamhet till sitt förfogande, och stadgandena kommer om de genomförs att möjliggöra att dessa resurser för sin del stöder den övervakning som hänför sig till andra myndigheters eller sammanslutningars offentliga eller halvoffentliga uppgifter. Enbart möjligheten att uppgifter kan lämnas på eget initiativ har en förebyggande effekt.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet på basis av en mellanrapport av arbetsgruppen för utredning av den grå ekonomin. Under beredningen har

man stått i kontakt med inrikesministeriet, justitieministeriet, Bankföreningen i Finland, dataombudsmannen, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Centralhandelskammaren, Handelsn Centralförbund, Företagarnas Centralförbund i Finland, pensionskyddscentralen och Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund.

5. Samband med andra propositioner

Ändring av 171 § mervärdesskattelagen och införandet av en ny 171 a § i nämnda lag ansluter sig till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av beskattningslagen, lagen om förskottsuppbörd, 17 § lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift och 159 § mervärdesskattelagen (reg.prop. 276/94 rd.). De föreslagna ändringarna ansluter sig till de ändringar av 44 och 49 a §§ beskattningslagen som föreslagits i den nämnda propositionen. En förutsättning för att 171 § mervärdesskattelagen skall kunna ändras är att 44 § beskattningslagen ändras på det sätt som föreslås i den. Mervärdesskattelagens 171 a § motsvarar för sin del till sin ordalydelse den 49 a § som föreslås bli fogad till beskattningslagen.

DETALJMOTIVERING

1. Beskattningslagen

43 b §. Det föreslås att till lagen fogas en ny 43 b §, som möjliggör verkställande av sådan granskning vars syfte uteslutande är att inhämta jämförelseuppgifter för beskattningen. Efter som jämförelseuppgiftsgranskningen inte gäller den verksamhet som skattskyldige som är föremål för granskningen utövar, behöver ingen särskild berättelse göras över granskningen. I detta avseende är det tillräckligt om den skattskyldige som är föremål för granskningen ges en behörig handling över att jämförelseuppgifter har inhämtats ur hans bokföring eller anteckningar. De jämförelseuppgifter som inhämtats behöver inte specificeras i handlingen. Förfarandet är till sin natur förvaltningsförfarande, och avsikten är att skattestyrelsen skall

meddela närmare anvisningar om det administrativa förfarandet i saken.

Enligt 2 mom. kan jämförelseuppgiftsgranskning dvs. granskning vars enda eller huvudsakliga syfte är att samla in jämförelseuppgifter, inte verkställas i ett inhemskt kreditinstitut eller i en filial till ett utländskt kreditinstitut som är beläget i Finland. Begreppet kreditinstitut definieras på samma sätt som i 1 och 2 §§ kreditinstitutslagen (1607/93) och i 2 § 1 punkten lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/93). Kreditinstitut är enligt de nämnda lagarna depositionsbanker och andra aktiebolag, andelslag eller hypoteksföreningar som yrkesmässigt från allmänheten tar emot depositioner eller andra medel som skall återbetalas och erbjuder krediter med dessa medel. Depo-

sitionsbanker är å sin sida affärsbankerna, sparbankerna, sparbanksaktiebolagen, andelsbankerna, de kooperativa bankerna i aktiebolagsform och Postbanken Ab. I momentet sägs dock för tydlighetens skull att uppgifter som framkommit vid skattegranskning av kreditinstitutets egen verksamhet kan utnyttjas vid beskattningen av en annan skattskyldig. Detta förtydligande behövs för att på grund av den första meningen i momentet inte skall kunna dras den motsatta slutsatsen att inte heller faktorer som framkommit vid granskning av ett kreditinstituts egen verksamhet kan användas vid beskattningen av en annan skattskyldig. Detta motsvarar också nuvarande praxis, och kreditinstituten får således i detta avseende samma ställning som övriga skattskyldiga.

47 §. Paragrafen ändras så att myndigheten inte längre för den som lämnar ut uppgifter behöver motivera att uppgifterna är nödvändiga för verkställande av beskattning eller ändringssökande. Förutsättningen är att uppgifterna kan behövas för beskattningen. Skattemyndigheten avgör under tjänstemannaansvar i vilka situationer någon skall uppmanas att lämna uppgifter och vilka uppgifter som skall lämnas. Det syfte för vilket uppgifterna skall användas definieras kortare än i dag genom att hänvisningen till skattegranskning slopas. Termen "beskattning" som används i paragrafen täcker alla skatteförvaltningens uppgifter enligt 2 § 1 mom. lagen om skatteförvaltningen. I lagen ingår fortfarande ett omnämnande om uppgifter som begärs för ett ärende som gäller sökande av ändring i fråga om beskattning.

Uttrycket "någon annan" i den nuvarande paragrafen ersätts med uttrycket "annan skattskyldig" och med en exempelförteckning som ansluter sig därtill och som anger sätten för identifikation. Det ärende som skall utredas skall fortfarande specificeras. Skattemyndigheten skall härvid utreda ett visst konkret ärende eller helhet som gäller beskattningen. Ifall den skattskyldige inte kan identifieras på basis av namn kan specificeringen ändå ske med av t.ex. bankkontonummer eller en kontotransaktion.

49 §. Det föreslås att ordalydelsen i stadgandet skall uppdateras till den del det gäller definitionen av myndighet. Samtidigt föreslås att i paragrafen görs en sakändring så, att en annan myndighet inte ens med åberopande av tystnadsplikten kan vägra att lämna uppgifter om en ekonomisk omständighet. Denna ändring utvidgar informationsutbytet mellan myn-

digheterna. Uppgifter som omfattats av sekretessstadgandena för en annan myndighet börjar omfattas av skattesekretessen.

2. Lagen om förskottsuppbörd

29 b §. Paragrafen föreslås bli ändrad så att den motsvarar den föreslagna 47 § beskattningenslagen dock så, att stadgandet bibehålls oförändrat till den del det gäller identifikation. Paragrafen förutsätter i sin nuvarande form inte likadan identifiering som 47 § beskattningenslagen och 170 § mervärdesskattelagen. Det förutsätts inte att den som är föremål för förskottsinnehållning skall identifieras. Till övriga delar föreslås dock att paragrafen skall för enhetligas med nämnda stadganden i beskattningenslagen och mervärdesskattelagen. Samtidigt föreslås att ordalydelsen i paragrafen preciseras så att till den utöver omnämmandet om tillsyn över verkställandet av förskottsinnehållning fogas ett omnämnande om annan förskottsuppbörd och ändringssökande. Ändringen är nödvändig för att det faktum om förskottsuppbörden i den ifrågakvarande situationen verkställs som förskottsinnehållning eller förskottbetalning skall sakna betydelse. Särskilt aktuell och nödvändig blir denna precisering om reformen av systemet för förskottsuppbörd i fråga om egenföretagare genomförs fr.o.m. den 1 mars 1995.

29 d §. Paragrafen föreslås bli ändrad så att den till sin ordalydelse motsvarar den föreslagna 49 § beskattningenslagen. På samma sätt som vad som föreslogs i fråga om 29 b § preciseras också denna paragraf genom att till den fogas omnämmanden om förskottsuppbörd och ändringssökande.

29 e §. Det föreslås att till lagen om förskottsuppbörd fogas en ny 29 e § som motsvarar den föreslagna 43 b § beskattningenslagen. Paragrafen skall förutom tillsyn över förskottsinnehållning täcka också annan förskottsuppbörd.

3. Mervärdesskattelagen

169 a §. Det föreslås att till mervärdesskattelagen fogas en ny 169 a § som motsvarar den föreslagna 43 b § beskattningenslagen och den föreslagna 29 e § lagen om förskottsuppbörd.

170 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det motsvarar den föreslagna 47 § beskattningslagen.

171 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det motsvarar den föreslagna 49 § beskattningslagen. Paragrafens 2 mom. föreslås bli upphävt.

171 a §. Det föreslås att till lagen fogas en ny 171 a §, där det stadgas om avgifter för uppgifter som lämnas till skattemyndigheterna. Skatteförvaltningen har rätt att utan avgift få de uppgifter som behövs för beskattningen dock så, att om det är fråga om omfattande uppgifter som en myndighet lämnar ut i form av massutlämnande, ersätter skatteförvaltningen myndigheten för utgifterna för överföring av uppgifterna. Förslaget motsvarar 49 a § beskattningslagen, sådant detta lagrum lyder i regeringens proposition 276/94.

4. Lagen om skatteförvaltningen

5 a §. Det föreslås att till lagen fogas en ny 5 a § på grundvalen av vilken skattemyndigheterna på eget initiativ skall kunna lämna uppgifter till andra myndigheter och vissa andra instanser när det är fråga om missbruk av näringsunderstöd och främst socialskyddsformåner samt försummelse av avgifter inom det lagstadgade pensions- och olycksfallförsäkringsskyddet.

I 1 mom. uppräknas de situationer när skattemyndigheterna skall ha rätt att på eget initiativ ge uppgifter till en annan myndighet eller någon annan instans. Förteckningen är

uttömmande. Skattemyndigheterna är inte skyldiga att lämna ut uppgifter, och avsikten med stadgandet är inte heller annars att utvidga skatteförvaltningens nuvarande uppgifter. Skattemyndigheterna kan lämna sådana uppgifter som kommer fram i samband med verkställande av beskattning.

I 2—4 mom. finns stadganden om datasekretess i samband med utlämnandet av uppgifter. De är förpliktande för den myndighet eller instans som erhåller uppgifter. Uppgifterna får endast användas för fullgörande av den uppgift för vilken de har getts, och uppgifterna skall förstöras så snart som möjligt. Den som erhållit uppgifter har tystnadsplikt beträffande uppgifterna. Brott mot tystnadsplikten är en straffbar gärning, som benämns brott mot sekreterstadgandena i lagen om skatteförvaltningen. Straffet för tjänstemän och offentligt anställda arbetstagare bestäms enligt 40 kap. 5 § strafflagen. Andra än tjänstemän och offentligt anställda arbetstagare kan dömas till högst sex månaders fängelse. Straffpåföljden är således densamma som enligt 124 a § beskattningslagen.

5. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av beskattningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i beskattningslagen av den 12 december 1958 (482/58) 47 och 49 §§, av dessa lagrum 47 § sådan den lyder i lag av den 29 december 1988 (1243/88), och

fogas till lagen en ny 43 b § som följer:

43 b §

Granskning kan verkställas också uteslutande för inhämtande av uppgifter som kan användas vid beskattningen av en annan skattskyldig (*jämförelseuppgiftsgranskning*).

Jämförelseuppgiftsgranskning kan dock inte verkställas i ett i kreditinstitutslagen (1607/93) avsett kreditinstitut som fått koncession och inte heller i en sådan filial till ett kreditinstitut som fått koncession och som avses i lagen om

utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/93). Uppgifter som framkommit vid sådan granskning av ett kreditinstitut eller ett kreditinstituts filial som avses i 43 § kan dock användas vid beskattningen av en annan skattskyldig.

47 §

Var och en skall utöver uppgifter som avses ovan i detta kapitel på uppmaning av skattestyrelsen eller länsskatteverket på basis av namn, bankkontonummer, kontotransaktion eller annan motsvarande identifikation lämna sådana uppgifter om andra skattskyldiga som kan behövas för beskattning av en annan skattskyldig eller handläggning av ett ärende som gäller ändringssökande och som framgår av handlingar som han har i sin besittning eller som han annars känner till, om han inte enligt lag har rätt att vägra att avge vittnesmål i

saken. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på beskattningen.

49 §

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentliga samfund skall på begäran av skattestyrelsen eller länsskatteverket lämna eller för granskning förete sådana uppgifter som kan behövas för beskattning eller ändringssökande och som framgår av handlingar som myndigheten eller det offentliga samfundet har i sin besittning eller som de annars känner till, om uppgifterna inte gäller en sak i vilken vittnesmål enligt lag inte får avges. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på beskattningen.

Denna lag träder i kraft den

199 .

2.

Lag

om ändring av lagen om förskottsuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 november 1959 om förskottsuppbörd (418/59) 29 b och 29 d §§, dessa lagrum sådana de lyder i lag av den 13 augusti 1976 (670/76), och fogas till lagen en ny 29 e § som följer:

29 b §

Var och en skall på uppmaning av skattestyrelsen eller länsskatteverket ge sådana uppgifter som kan behövas för tillsynen över att bestämmelserna om verkställande av förskottsinnehållning iakttas eller för annan förskottsuppbörd eller ändringssökande och som framgår av handlingar som han har i sin besittning eller som han annars känner till, om han inte enligt lag har rätt att vägra att avge vittnesmål i saken. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på tillsynen över att bestämmelserna om verkställande av förskottsinnehållning iakttas eller på annan förskottsuppbörd.

29 d §

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentliga samfund skall på begäran av

skattestyrelsen eller länsskatteverket lämna eller för granskning förete sådana uppgifter som kan behövas för tillsynen över att bestämmelserna om förskottsinnehållning iakttas eller för annan förskottsuppbörd eller ändringssökande och som framgår av handlingar som myndigheten eller det offentliga samfundet har i sin besittning eller som de annars känner till, om uppgifterna inte gäller en sak i vilken vittnesmål enligt lag inte får avges. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på tillsynen över att bestämmelserna om förskottsinnehållning iakttas eller på annan förskottsuppbörd.

29 e §

Granskning enligt 29 § kan verkställas också uteslutande för inhämtande av uppgifter som kan användas vid tillsynen över att bestämmelserna om förskottsinnehållning iakttas eller vid

förskottsuppbörd som gäller en annan skattskyldig (*jämförelseuppgiftsgranskning*).

Jämförelseuppgiftsgranskning kan dock inte verkställas i ett i kreditinstitutslagen (1607/93) avsett kreditinstitut som fått koncession och inte heller i en sådan filial till ett kreditinstitut som fått koncession och som avses i lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/93). Uppgifter

som framkommit vid sådan granskning av ett kreditinstitut eller ett kreditinstituts filial som avses i 29 § kan dock användas vid tillsynen över att bestämmelserna om förskottsinnehållning iakttas eller vid förskottsuppbörd som gäller en annan skattskyldig.

Denna lag träder i kraft den

199 .

3.

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/93) 171 § 2 mom., *ändras* 170 § 1 mom. och 171 § 1 mom. samt *fogas* till lagen nya 169 a och 171 a §§ som följer:

169 a §

Granskning kan verkställas också uteslutande för inhämtande av uppgifter som kan användas vid beskattningen av en annan skattskyldig (*jämförelseuppgiftsgranskning*).

Jämförelseuppgiftsgranskning kan dock inte verkställas i ett i kreditinstitutslagen (1607/93) avsett kreditinstitut som fått koncession och inte heller i en sådan filial till ett kreditinstitut som fått koncession och som avses i lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/93). Uppgifter som framkommit vid sådan granskning av ett kreditinstitut eller ett kreditinstituts filial som avses i 169 § kan dock användas vid beskattningen av en annan skattskyldig.

170 §

Var och en skall på uppmaning av skattestyrelsen eller länsskatteverket på basis av namn, bankkontonummer, kontotransaktion eller annan motsvarande identifikation lämna uppgifter som kan behövas för beskattning av annan skattskyldig eller ändringssökande och som framgår av handlingar som han har i sin besittning eller som han annars känner till, om han inte enligt lag har rätt att vägra att avge vittnesmål i saken. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på beskattningen.

171 §

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentliga samfund skall på begäran av skattestyrelsen eller länsskatteverket lämna eller för granskning förete sådana uppgifter som kan behövas för beskattning eller handläggning av ett ärende som gäller ändringssökande och som framgår av handlingar som myndigheten eller det offentliga samfundet har i sin besittning eller som de annars känner till, om uppgifterna inte gäller en sak i vilken vittnesmål enligt lag inte får avges. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på beskattningen.

171 a §

Skatteförvaltningen har rätt att utan avgift få sådana för beskattningen behövliga uppgifter som avses i detta kapitel.

Om någon statlig eller kommunal myndighet lämnar ut omfattande uppgifter i form av massutlämnande till skatteförvaltningen, ersätter skatteförvaltningen myndigheten för de utgifter som i genomsnitt åsamkats myndigheten, med undantag för kostnader för den allmänna förvaltningen och kapitalkostnader samt hyreskostnader för maskiner och anläggningar och lokalkostnader.

Denna lag träder i kraft den

199 .

4.

L a g**om ändring av lagen om skatteförvaltningen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 1 februari 1991 om skatteförvaltningen (188/91) en ny 5 a § som följer:

5 a §

Rätt att lämna uppgifter på eget initiativ

Skattestyrelsen och länsskatteverket har rätt att utan hinder av sekretesstadgandena lämna uppgifter som de fått vid fullgörandet av sina åligganden till

1) en statlig eller kommunal myndighet, något annat offentligt samfund eller någon annan sammanslutning eller stiftelse som avses i 29 kap. 9 § 2 mom. strafflagen, om det finns skäl att misstänka att ett brott som avses i 29 kap. 5—8 §§ strafflagen har begåtts för vars utredning uppgifterna kan behövas,

2) en statlig eller kommunal myndighet för fullgörande av en sådan tillsynsskyldighet som hänför sig till myndighetens i lag eller förordning stadgade uppgifter, om det finns skäl att misstänka att ett brott har begåtts för vilket det strängaste straffet är mera än sex månaders fängelse och för vars utredning uppgifterna kan behövas, samt

3) en myndighet, en pensions- eller olycksfallsförsäkringsanstalt eller en motsvarande sammanslutning eller stiftelse som sköter verksamheten av lagstadgat pensions- eller olycksfallsförsäkringsskydd för fullgörande av en sådan tillsynsskyldighet som hänför sig till dennas i lag eller förordning stadgade uppgif-

ter, om det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare eller någon annan som enligt lag eller förordning är betalningsskyldig inte har fullgjort sin skyldighet enligt lagen eller förordningen.

Uppgifter som lämnats får endast användas för fullgörande av den uppgift för vilken de har getts. Uppgifter kan överlåtas vidare för utredande av brott och åtal. Sådana uppgifter som inte behöver sparas på grund av uppgiftens särskilda natur skall förstöras genast när de inte längre behövs.

Den myndighet som tagit emot uppgifterna eller någon annan mottagare av information som avses i 1 mom., dess anställda samt personer som sköter dess uppgifter är skyldiga att hemlighålla uppgifter som de fått och att inte använda dem för fullgörande av någon annan uppgift.

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 3 mom. skall för brott mot sekretesstadgandena i lagen om skatteförvaltningen dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Om straff för brott mot tystnadsplikten för tjänstemän och offentligt anställda arbetstagare stadgas i 40 kap. 5 § strafflagen.

Denna lag träder i kraft den

199 .

Helsingfors den 16 december 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Finansminister *Iiro Viinanen*

1.

Lag**om ändring av beskattningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i beskattningslagen av den 12 december 1958 (482/58) 47 och 49 §§, av dessa lagrum 47 § sådan den lyder i lag av den 29 december 1988 (1243/88), och *fogas* till lagen en ny 43 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

47 §

Var och en skall utöver uppgifter som avses ovan i detta kapitel på skattestyrelsens eller länsskatteverkets uppmaning lämna andra nödvändiga uppgifter som behövs i ett ärende som angår beskattningen eller skattegranskning eller ett fullföljdsärende i fråga om beskattning, som gäller någon annan, om uppgifterna framgår av handlingar som han har i sin besittning eller som han annars har kännedom om, såvida han inte enligt lag har rätt att vägra avge vittnesmål i saken. Ingen får dock vägra att lämna uppgifter som påverkar beskattningen av någon annan och som berör dennes ekonomiska ställning.

49 §

Myndighet och offentlig inrättning äga på anhållan av i 40 § avsedd myndighet avgiva för

43 b §

Granskning kan verkställas också uteslutande för inhämtande av uppgifter som kan användas vid beskattningen av en annan skattskyldig (jämförelseuppgiftsgranskning).

Jämförelseuppgiftsgranskning kan dock inte verkställas i ett i kreditinstitutslagen (1607/93) avsett kreditinstitut som fått koncession och inte heller i en sådan filial till ett kreditinstitut som fått koncession och som avses i lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/93). Uppgifter som framkommit vid sådan granskning av ett kreditinstitut eller ett kreditinstituts filial som avses i 43 § kan dock användas vid beskattningen av en annan skattskyldig.

47 §

Var och en skall utöver uppgifter som avses ovan i detta kapitel på uppmaning av skattestyrelsen eller länsskatteverket på basis av *namn, bankkontonummer, kontotransaktion eller annan motsvarande identifikation lämna sådana uppgifter om andra skattskyldiga som kan behövas för beskattning av en annan skattskyldig eller handläggning av ett ärende som gäller ändringssökande* och som framgår av handlingar som han har i sin besittning eller som han annars känner till, om han inte enligt lag har rätt att vägra att avge vittnesmål i saken. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på beskattningen.

49 §

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentliga samfund skall på begäran av

Gällande lydelse

beskattningen nödiga uppgifter eller ock tillåta sådan myndighet eller av densamma befullmäktigad person att utreda dem, försåvitt de icke angå omständighet, beträffande vilken vittnesmål enligt lag icke må avläggas.

Föreslagen lydelse

skattestyrelsen eller länsskatteverket lämna eller för granskning förete sådana uppgifter som kan behövas för beskattning eller ändringssökande och som framgår av handlingar som myndigheten eller det offentliga samfundet har i sin besittning eller som de annars känner till, om uppgifterna inte gäller en sak i vilken vittnesmål enligt lag inte får avges. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på beskattningen.

Denna lag träder i kraft den

199 .

2.

Lag**om ändring av lagen om förskottsuppbörd**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 november 1959 om förskottsuppbörd (418/59) 29 b och 29 d §§, dessa lagrum sådana de lyder i lag av den 13 augusti 1976 (670/76), och

fogas till lagen en ny 29 e § som följer:

Gällande lydelse

29 b §

Annan än ovan i 29 § avsedd person skall på uppmaning av skattestyrelsen eller länsskatteverket lämna sådana uppgifter som äro nödvändiga för övervakningen av efterlevanden av bestämmelserna angående verkställande av förskottsinnehållning och som framgår av handlingar i hans besittning eller som han eljest har kännedom om, såvida han icke enligt lag äger rätt att undandraga sig vittnesmål i saken. Lämnande av uppgifter, som inverka på övervakningen av efterlevanden av de bestämmelser som utfärdats angående verkställande av förskottsinnehållning och som gälla annans ekonomiska ställning, får dock icke förvägras.

29 d §

Myndighet eller offentlig inrättning skall på begäran av ovan i 29 § avsedd myndighet

Föreslagen lydelse

29 b §

Var och en skall på uppmaning av skattestyrelsen eller länsskatteverket ge sådana uppgifter som kan behövas för tillsynen över att bestämmelserna om verkställande av förskottsinnehållning iaktas eller för annan förskottsuppbörd eller ändringssökande och som framgår av handlingar som han har i sin besittning eller som han annars känner till, om han inte enligt lag har rätt att vägra att avge vittnesmål i saken. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på tillsynen över att bestämmelserna om verkställande av förskottsinnehållning iaktas eller på annan förskottsuppbörd.

29 d §

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentliga samfund skall på begäran av

Gällande lydelse

lämna sådana uppgifter som äro erforderliga för övervakningen av efterlevanden av bestämmelserna angående verkställande av förskotts-innehållning eller tillåta sådan myndighet eller av denna befullmäktigad person att utreda dem, såvida de icke angå omständighet, varom enligt lag vittnesmål icke får avfordras.

Föreslagen lydelse

skattestyrelsen eller länsskatteverket lämna eller för granskning förete sådana uppgifter som kan behövas för tillsynen över att bestämmelserna om förskottsinnehållning iakttas eller för annan förskottsuppbörd eller ändringssökande och som framgår av handlingar som myndigheten eller det offentliga samfundet har i sin besittning eller som de annars känner till, om uppgifterna inte gäller en sak i vilken vittnesmål enligt lag inte får avges. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på tillsynen över att bestämmelserna om förskottsinnehållning iakttas eller på annan förskottsuppbörd.

29 e §

Granskning enligt 29 § kan verkställas också uteslutande för inhämtande av uppgifter som kan användas vid tillsynen över att bestämmelserna om förskottsinnehållning iakttas eller vid förskottsuppbörd som gäller en annan skattskyldig (jämförelseuppgiftsgranskning).

Jämförelseuppgiftsgranskning kan dock inte verkställas i ett i kreditinstitutslagen (1607/93) avsett kreditinstitut som fått koncession och inte heller i en sådan filial till ett kreditinstitut som fått koncession och som avses i lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/93). Uppgifter som framkommit vid sådan granskning av ett kreditinstitut eller ett kreditinstituts filial som avses i 29 § kan dock användas vid tillsynen över att bestämmelserna om förskottsinnehållning iakttas eller vid förskottsuppbörd som gäller en annan skattskyldig.

Denna lag träder i kraft den

199 .

3.

Lag**om ändring av mervärdesskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/93) 171 § 2 mom.,

ändras 170 § 1 mom. och 171 § 1 mom. samt

fogas till lagen nya 169 a och 171 a §§ som följer:

Gällande lydelse

170 §

Var och en skall på uppmaning av länskatteverket eller skattestyrelsen ge andra uppgifter som framgår av handlingar som han har i sin besittning eller som han annars känner till och som behövs för någon annans beskattning, skattegranskning eller ett ärende som gäller sökande av ändring i beskattning, om han inte enligt lag har rätt att vägra att avge vittnesmål i saken. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på beskattning av denne.

171 §

Myndigheter och offentliga inrättningar skall på begäran av en myndighet som avses i 170 § lämna de uppgifter som behövs för beskattningen eller tillåta att en person som har förordnas av en sådan myndighet skaffar dessa uppgifter, om de inte gäller en sak i vilken vittnesmål enligt lag inte får avges.

Den registermyndighet som avses i handelsregisterlagen (129/79) skall före utgången av

Föreslagen lydelse

169 a §

Granskning kan verkställas också uteslutande för inhämtande av uppgifter som kan användas vid beskattningen av en annan skattskyldig (jämförelseuppgiftsgranskning).

Jämförelseuppgiftsgranskning kan dock inte verkställas i ett i kreditinstitutslagen (1607/93) avsett kreditinstitut som fått koncession och inte heller i en sådan filial till ett kreditinstitut som fått koncession och som avses i lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/93). Uppgifter som framkommit vid sådan granskning av ett kreditinstitut eller ett kreditinstituts filial som avses i 169 § kan dock användas vid beskattningen av en annan skattskyldig.

170 §

Var och en skall på uppmaning av skattestyrelsen eller länskatteverket *på basis av namn, bankkontonummer, kontotransaktion eller annan motsvarande identifikation lämna uppgifter som kan behövas för beskattning av annan skattskyldig eller ändringssökande* och som framgår av handlingar som han har i sin besittning eller som han annars känner till, om han inte enligt lag har rätt att vägra att avge vittnesmål i saken. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på beskattningen.

171 §

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentliga samfund skall på begäran av skattestyrelsen eller länskatteverket lämna eller för granskning förete sådana uppgifter som kan behövas för beskattning eller handläggning av ett ärende som gäller ändringssökande och som framgår av handlingar som myndigheten eller det offentliga samfundet har i sin besittning eller som de annars känner till, om uppgifterna inte

Gällande lydelse

januari och juli utan avgift tillstålla länsskatteverket förteckningar över de anmälningar som under föregående halvår har gjorts om att rörelser har grundats eller upphört.

Föreslagen lydelse

gäller en sak i vilken vittnesmål enligt lag inte får avgas. Ingen får dock vägra att ge sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på beskattningen.

171 a §

Skatteförvaltningen har rätt att utan avgift få sådana för beskattningen behövliga uppgifter som avses i detta kapitel.

Om någon statlig eller kommunal myndighet lämnar ut omfattande uppgifter i form av massutlämnande till skatteförvaltningen, ersätter skatteförvaltningen myndigheten för de utgifter som i genomsnitt åsamkats myndigheten, med undantag för kostnader för den allmänna förvaltningen och kapitalkostnader samt hyreskostnader för maskiner och anläggningar och lokal-kostnader.

Denna lag träder i kraft den

199 .

4.

Lag**om ändring av lagen om skatteförvaltningen**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till lagen den 1 februari 1991 om skatteförvaltningen (188/91) en ny 5 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse**5 a §*

Rätt att lämna uppgifter på eget initiativ

Skattestyrelsen och länsskatteverket har rätt att utan hinder av sekretesstadgandena lämna uppgifter som de fått vid fullgörandet av sina åligganden till

1) en statlig eller kommunal myndighet, något annat offentligt samfund eller någon annan sammanslutning eller stiftelse som avses i 29 kap. 9 § 2 mom. strafflagen, om det finns skäl att misstänka att ett brott som avses i 29 kap. 5—8 §§ strafflagen har begåtts för vars utredning uppgifterna kan behövas,

2) en statlig eller kommunal myndighet för fullgörande av en sådan tillsynsskyldighet som

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

hänför sig till myndighetens i lag eller förordning stadgade uppgifter, om det finns skäl att misstänka att ett brott har begåtts för vilket det strängaste straffet är mera än sex månaders fängelse och för vars utredning uppgifterna kan behövas, samt

3) en myndighet, en pensions- eller olycksfallsförsäkringsanstalt eller en motsvarande sammanslutning eller stiftelse som sköter verkställigheten av lagstadgat pensions- eller olycksfallsförsäkringsskydd för fullgörande av en sådan tillsynsskyldighet som hänför sig till dennas i lag eller förordning stadgade uppgifter, om det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare eller någon annan som enligt lag eller förordning är betalningsskyldig inte har fullgjort sin skyldighet enligt lagen eller förordningen.

Uppgifter som lämnats får endast användas för fullgörande av den uppgift för vilken de har getts. Uppgifter kan överlåtas vidare för utredande av brott och åtal. Sådana uppgifter som inte behöver sparas på grund av uppgiftens särskilda natur skall förstöras genast när de inte längre behövs.

Den myndighet som tagit emot uppgifterna eller någon annan mottagare av information som avses i 1 mom., dess anställda samt personer som sköter dess uppgifter är skyldiga att hemlighålla uppgifter som de fått och att inte använda dem för fullgörande av någon annan uppgift.

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 3 mom. skall för brott mot sekreterstadgandena i lagen om skatteförvaltningen dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Om straff för brott mot tystnadsplikten för tjänstemän och offentligt anställda arbetstagare stadgas i 40 kap. 5 § strafflagen.

Denna lag träder i kraft den

199 .